

IN PACE IN DIPSUM

DORMIAM ET QUIESCAM

ORIETUR JUSTITIA

ET ABUNDANTIA PACIS

PASSER INVACT SEI DONDI

ET TURTUR NIDUM ALTARIA

QUI FRUMENTUM

XVIII. ÉVF. 1917. 5. SZÁM.

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK ELŐSEGÍTÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYÜL

KIADJA

A BUDAPESTI ORSZ. KÖZPONTI OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, Üllői-út 77.

Ára egy évre 4 korona.

Megjelenik minden hó elején.

Stephanicum nyomda r. s.

VIRGO IPSUM, QUEM GENU

IT DEUM ADORAVIT.

SACRIFICIUM DEO

SPIRITUS CONTRIBULATUS

PLORABUNT SACERDOTES

PARCE POPOLO TUO.

ECCE AGNUS DEI

ECCE AGNUS DEI

KIMUTATÁS.

1917. március hóban befolyt adományok: Pobedényi tagok 70 K, salomvári tagok 37.44 K, ipolysági tagok 61.50 K, Molnár Györgyné 2 K, Lenz Anna 1 K, Fekete Ernőné 1 K, Stahly Ignácné 4 K, Habenschuss Ferencné 1 K, Szende M.-né 10 K, Radovits Mária 1 K, Walenzlauser Józsefné 2 K, Kluzatsek Rezsőné terjesztőné gyűjtése 56 K, Weidner Diesel E.-né 10 K. Kárpáti József 60 f., Mustos József 1 K, Csopot Lajos 1 K, dr. Hofer Ferenc, Hofer Ferenc és Hofer Ferencné 6 K, Szalay Imréné 4 K, hont-pereszlényi tagok 37.68 K, Hartmann Jánosné 4 K, Lichtneckert Teréz 8 K, Kollnos Béláné 6 K, Császkóczy M. Erzsébet 5 K, Janke Lajos 2 K, Hauke Lajosné 2 K, veszprém-egyházmegyei tagok 1838.65 K, eperjes-egyházmegyei tagok 7.78 K, máriaradnai tagok 7 K, pöstyéni és nagyrövistyei tagok 200.65 K, kishánai tagok 43 K, Buzsinszky Viktorné 4 K, özv. Márczy Lipótné 1 K, N. N. 3 K, özv. Méhes Jánosné 4 K, Szemes Sándorné 3 K, Könczöl Teréz 6 K, Laub Jánosné terjesztőné gyűjtése 9 K, Jambrikovics Lászlóné 10 K, Szilágyi Lajos 1 K, Goáb Rozália 60 f., Kál Nándor 1 K, Drahos Imréné 2 K, Poll Barbara 2 K, Gyovai Mariska 2 K, Kóczán Lászlóné 3 K, Reinauer Teréz 1 K, Szeleczky Margit és Juliska 2 K, Tutó Mária 1 K, komárom-macsai tagok 5 K, Begna Ferencné 3 K, Keil Mária 1 K, hédervári tagok 19.50 K, érsekújvári tagok 400 K, Szabó Mária 1 K, Fehérpataky Béláné 1 K, Molnár Mária 60 f., Scherkl Ella 2.30 K, Slieder Mihály 24 f., Slieder Juliska 24 f., özv. Pilcher Ferencné 24 f., Simon Istvánné 1 K, özv. Hüttner Jenőné 4 K, özv. Simon Jánosné 2 K, özv. Denk Antalné 1 K, özv. Vlesák Imréné 2 K, Mitskó Ferenc 1 K, Pörje Józsefné 2 K, Kizdián Györgyné 1 K, battonyai tagok 40 K, Seredy Aézáné 2 K, Kozel Pauline 4 K, Havel Lipótné 4 K, Hock Teréz 1 K, Albert György 20 K, békési tagok 5.72 K, nagycétényi tagok 67.50 K, özv. Buchhauer Jánosné 1 K, Eppel Károlyné 2 K, Finta Anna 3 K, Kovács György 4 K, Szabó Mariska 10 K, temetvényi tagok 23.30 K, Horváth Margit 1 K, nagyedi tagok 10 K.

OBERBAUER A. UTÓDA

BUDAPEST, IV. kerület, Váci-utca 41. szám

a legjobb hirnévnek örvendő és legrégibb
egyházi szerek, ruhák, zászlók stb. gyára.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. Telefon 167-34.

ÖRÖKMONDÁS

az Országos Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

TARTALOM: *Dr. Wéber Pál*: Oltáriszentség és Máriasisztelet. — *Dr. Hirschler József*: Orate fratres — laborate fratres. — *Csányi E. Medárd*: Életképek. — *Lovich Ilonka*: Mikor a templomból hazamegyek. — *Agnus Dei*-kor. — *Zádor József*: A mező virágaitól az oltár Kenyeréig. — *Blaskó Mária*: Szentek lélektana. — *Deák Antal*: «Dilexi decorem domus tuae.» — Oltáregyleti élet. — Kimutatás.

Oltáriszentség és Máriasisztelet.

Az A NAGY szeretet, mellyel a boldogságos Szűz az ő fiát, Jézus Krisztust körülvette, a legjobb és leggyengédebb anyának emlékét őrizte meg számunkra a szent Szűzben. Mindenütt ott látjuk a szent Szűzet az Úr Jézus mellett. Ott látjuk Betlehemben a kis Jézus mellett, amikor hallgatja az angyalok dicsőítő énekét, hogy annál édesebben dúdolja el gyermekének a bölcsődalt. Ott látjuk a názareti ház csendes magányában, amikor 30 éven keresztül csüng gyermekén. Ott látjuk a kánaai mennyegzőn, fia nyilvános működésének kezdetén és ott látjuk az agyokonyák hegyén is, fia nyilvános működésének végén. Mindig fia mellett van, fiának útját járja, jelen van fájdalmas vigasztalására kereszttútján is, sőt, amikor az Údvözítő fájdalmas tekintetével letekint a keresztről, ott látja kereszttje alatt állni a legjobb anyát, ki fiának a keresztről lecsurgó vérét fogja fel ölében, anélkül, hogy rajta segíteni tudna, ki hallja utolsó fohászát, anélkül, hogy szenvedő fiának arcához hajolhatna. Fiával van, fiával érez. Fia öröme az övé is, fia bánata, szomorúsága, szenvedése az övé is, fia dicsősége, boldogsága az övé is, fia üdöztetése, gyalázata az övé is. Mindenütt ott van, hol fia szeretetének megnyilatkozásával találkozunk. Ha nem lehet jelen, távollétében is szíve fiáért dobog, fiának ügyéért. Nincs ugyan jelen az utolsó vacsorán, amikor az Úr Jézus az Oltáriszentséget szerzi, de jobban, mélyebben megérti az isteni Szív szeretetének kiadását, mint szent János apostol, aki pedig az Úr Jézus keblére hajtotta fejét. Amint a boldogságos Szűz minden gondolata, lépése, cselekedete az Úr Jézusé volt, következőleg, aki Máriát tiszteli, az csak buzgó követője lehet Krisztusnak. Az anya és fia tisztelete, szeretete annyira összefügg, hogy a Máriasisztelet csak emelője, növesztője, lelkesítője lehet szeretetünknek, ragaszkodásunknak,

imádásunknak az Úr Jézus iránt. Ezért bizunk mi abban, hogy május vagyis Mária hónapja sok új buzgóságot fog jelenteni az eucharisztikus Úr Jézus országában. Aki a boldogságos Szűzet tisztelni, szeretni óhajlja, a legnagyobb tisztelet, mely az ő anyai szívével megörvendezteti, ha szereti szent Fiát, ha kerüli mindazt, ami az Úr Jézust megbántaná és felkarolja mindazt, amivel az Úr Jézus dicsőségét, országának szent ügyét szolgálhatja. A Máriatisztelet sohasem kisebbítése az Úr Jézus dicsőségének. Nem. Magának az Úr Jézusnak akarata, hogy aki részese volt örömének, boldogságának, fájdalmainak, szenvedésének, legyen részese dicsőségének is: hogy minél többen tiszteljék, szeressék az ő anyját, hogy *boldognak hirdesse őt minden nemzedék.*

Az Oltáriszentség tiszteletét csak emeli, kiterjeszti a boldogságos Szűz tiszteletének térhódítása, mert a szent Szűz tisztelete csak az Úr Jézus mélységes imádásával lehet kapcsolatos. A szent Szűz tisztelete csak egy úton jár, azon az úton, mely Krisztushoz vezet. Egy buzgó Máriagyermek épen azért nem is gondolható, képzelhető, de nem is lehetséges a szentségi Úr Jézus szeretete nélkül. A boldogságos Szűz mutatja nekünk az ő életében, hogyan kell nekünk is szeretni az ő Fiát vérig, szívünk szakadtáig. Amikor mi május hónapját, annak minden napját az egek Királynéjának tiszteletére felajánljuk, az Üdvözítő imádatos tiszteletét mozdítjuk elő a lelkekben, mert Máriatiszteletünknek, tegyük hozzá: nemcsak az ájtatosságoknak, hanem egész hitünknek középpontja, vallásunknak lényege az Úr Jézus, az Oltáriszentség. Ezért tartjuk a Máriaájtatosságokat is a legméltóságosabb Oltáriszentség kitétele mellett. Ezért szenteljük meg a Mária-ünnepeket buzgó szent áldozással. Ez nem is lehet másképen. Amint életében a szent Szűz minden gondolata, szívének minden egyes dobbanása az Úr Jézusé volt, úgy tisztelete is az Úr Jézus dicsősége. S ezt az Üdvözítő csodákkal be is bizonyította. Azok a csodálatos gyógyulások, melyekről a lourdesi annalesek, évkönyvek beszámolnak s amelyeket a boldogságos Szűz közbenjárására vezetünk vissza, a legtöbbször az Oltáriszentséggel adott áldás pillanatában és az Oltáriszentséggel tartott körmeneteken történtek. Mintha csak úgy akarná a szent Szűz értésünkre adni, hogy amikor segítségünkre siet, amikor velünk jót tesz, akkor is az ő szent Fiát áldjuk és imádjuk, hogy amikor őt tiszteljük, iránta kimutatott tiszteletünkkel is szent Fiának dicséretét szolgáljuk. A sok megtérés, melyek a szent Szűz közbenjárására történtek, mind annak bizonyossága, hogy a boldogságos Szűz csak egy utat ismer és csak azon az egyetlen úton vezet tiszteletőt is, mely az Úr Jézushoz vezet.

Az idei május hónap jobban, mint a béke éveiben, megragadja lelkünket. Május hónapi Mária-ájtatosságunk és tiszteletünk el fog

vezetni bennünket, a háború csapásaitól, szenvedéseitől, gyászától szivetépett embereket az Úr Jézushoz és megérteti velünk, hogy megnyugvásunkat az ő Fiánál keressük, amint ő is fájdalmaiban, bánatában szent Fia mellett kitartott, még akkor is, amikor fiának útja szomorú, gyászos

«Vigyázz reánk, édes Anyánk!»

keresztút volt. Ezzel is példát adott nekünk, hogy még akkor is tartsunk ki szent Fia mellett, ha életünk útja nem az örömök, hanem a szenvedések útja. Forduljon panaszával bizalmasan a boldogságos Szűzhöz a fiát, férjét gyászoló asszony vagy testvérét sirató nővér, a jegyesért bánkódó leány, ő kézen fog bennünket: csüggedő embereket és elvezet

a vigasztalás igazi forrásához, Jézus Krisztushoz, kinél kérésünk meghallgatását biztosítani fogja az ő hathatós közbenjárása.

Dr. Wéber Pál.

Orate fratres – laborate fratres.

Irta: *Dr. Hirschler József.*

IV.

(Folytatás.)

AZ ELŐKELŐ római matrónát, *Priszkát*, kinek neve Isten országának annaleseiben arany betűkkel ragyog, Korinthusban férjével együtt szent Pál apostol vezette be a vallás igazságaiba és képezte ki missziójának agilis tagjává. S amikor egy Apolló nevű, alexandriai származású ékesszóló és az irásokban járatos zsidó megtért, de a Szentírás szavai szerint csak János keresztségéről volt tudomása, Priszka «magához vette és behatóbban magyarázta meg neki az Úrnak útjait». Szent Pál maga, ki máshelyt oly keményen hangsúlyozza, hogy a nő a templomban hallgasson, Priszkát segítő társának nevezi, missziója tagjának Krisztusban.

Ezzel maga Pál állítja fel a keresztény nők szociális munkásságának egy újabb típusát; a Lydiák, Tabiták és Veronikák mellett ime a Priszka, a keresztény intelligens nő, ki tevékeny részt vesz abban, hogy a keresztény igazságok minél szélesebb körben terjedjenek és keresztény erkölcsre vezessék a társadalmat. Ezt a feladatot tűzte maga elé a szociális missziótársulat, ennek egyik ága az ú. n. Szociális Iskola. Ennek szolgálatában áll az a keresztény katolikus nő is, aki apostola akar lenni annak a sok ártatlan, de züllés veszélyének kitett modern pogány gyerekek, annak a kitett gyerekek, kinek otthona az utca, játszótársa az utca sara, eledele az éhség, kinek homlokára a bűn reányomta már bélyegét, mielőtt még az Úr Jézus az első szentáldozásban keblére szoríthatta volna. És ezek a Priszkák mennek, mert szent Pál apostol szelleme viszi őket, Caritas Christi urget me... Mennek, mint a szentek, kik csak lelkeket kerestek Krisztusért. Bécs és Prága külön hitoktatási iskolákat tart fenn a rendes iskola mellett. Rómában a germanikusok külön hitoktatói iskolát vezetnek, mert ott hitoktatást az állam iskoláiban meg nem tűr. A legtöbb gyermeket a Priszka-lelkek hozzák.

Ezeket a Priszka-lelkeket is eucharisztikus motívumok lelkesítik. Céljuk: oktatni, ismereteket terjeszteni; közvetlen cél, hogy az utca elhagyatott gyermekeit szedjék fel és készítsék elő az első szentáldozásra. A legméltóságosabb Oltáriszentség a tabernákulumban s a gyermek ott az áldoztatási rácsnál: ennél szebb képet a föld az égnek nyújtani nem

képes. A legméltóságosabb Oltáriszentségnek tabernákulumot emelni és felékesíteni és gyermekeket a szentáldozáshoz vezetni: egyike az emberi föladatak legszebbikének. Manning bíboros egyszer azt mondotta: amíg London utcáin csak egy kath. gyermek bolyong tudatlanságban, távol az isteni gyermekbaráttól, nem épít új katedrális, mert minden gyermeki lélek hivatva van arra, hogy az Úr Jézus eleven katedrálisa legyen.

De nemcsak a célt és a feladatot mutatja meg e Priszka-lelkeknek az Oltáriszentség, a munkálkodás módszerére is reávezeti őket. Megtanulják ott a tabernákulum előtt, hogy az Úr itt is mindenekfelett csöndes, kitartó, zajtalan munkát akar. Bethlehemben is csöndes volt minden. De ott mégis volt angyalok glóriája és napkeleti bölcsek csilloga ragyogott, a tabernákulum fölött nincs glóriás ének és nem gyúl ki csillag. A sercegő gyertya több zajt csap, mint az Úr ott a szent ostyá színe alatt. Ha a nap nyugovóra tér és biborában tüzes, óriási, főséges ostyaként ott ragyog az égen, mintha úrfölmutatásra emelné fel a pap az Úr testét, oly kicsinynek látszik az a nap, hogy araszommal mérhetném meg, pedig átmérője tényleg 108-szor nagyobb a föld átmérőjénél. És ha a legméltóságosabb Oltáriszentséget a monstanciában imádásra tesszük ki, apró kicsi jószágnak látszik és mégis a nagy Úr az, a főséges Isten, Jézus Krisztus és vele minden ereje, kegyelme.

Igénytelenység kifelé, mélységes fölség befelé, semmi vagy kicsi látszat, de annál több tartalom: ez az Oltáriszentség alaptörvénye és ez legyen a keresztény misszió Priszkájának is az alaptörvénye.

És azután minő tág még az ő tere!

Ki méri meg az égnek magasságát, a földnek terjedelmét, az örvény mélységét? Így kiált fel Sirák könyve. Így kiálthatunk fel mi is, lelkipásztorok, kik mindig kevesen, de most ugyancsak kevesen vagyunk. Ki kél versenyre velünk, hogy szeretetünk, a lelkek, halhatatlan lelkek iránt való szeretetünk az egekig csapjon. Ki méri meg terjedelmét a jajnak, mely mindig, de most különösen eltölti a világot, ki méri meg velünk azt az örvényt, mely rémes mélységeivel elnyelni akarja azokat a megmentésre váró lelkeket. Démonok örvénye! Ott van az egyik démon: a mozi, ez a főséges találmány, mely arra volna hivatva, hogy ifjúságunkat nevelje, az emberiség, a föld, a haza, az egyház rajzára, kincseire és történetére oktassa, bukott angyallá, démonná lett. Azok az ifjú lelkek, kik a perselyük utolsó filléréig isznak és isznak e babiloni kehely kábító borából, eldurvult lelkükkel nem kíváncsiak többé az Úrnak kelyhe után, mely az Isten bárányának szeplőtelen vérével van telve. És a rossz sajtó, a hitet és erkölcsöket gyilkoló rossz sajtó, az atheizmusnak, az istentelenségnek e pusztító gépfegyvere! a prostitúciónak és a leánykereskedésnek belzebubjai és a nyomukban szakadó rémes örvényei az

erkölcsi nyomornak, kihűlt, kihalt kráterjei az istentelen modern kultúra világot rázó tűzhányóinak, gyalázatai a női nemnek, a szent Szűz nővéreinek, leányainak.

Van-e e női nemnek védője? Védője a nő sorából, mert hiszen a legtöbb piszkot a lelkipásztor nem is látja, nem is láthatja, a szeme oda nem érhet.

Van, hála Istennek; ahol tüzet okádnak az örvények, ott tűz esik le a magasságokból is. Ilyen tüzet hoz az a nővédő egyesület. Bécsben ők gyújtottak tüzet ünnepélyes tiltakozásukkal és az a tűz elhamvasztotta az istentelen mozarabokat. Kezd égni e tűz már nálunk is. Ez a magasságokból, az egekben való tűz és bennük, kik városról-városra járnak, irodákat nyitnak, irányítanak, vigasztalnak, segítenek észszel és kézzel, tanáccsal és pénzzel, kik futótűzként küldik ki szerveiket, hogy keressék, ami elveszett, erősítsék, ami gyöngye, gyógyítsák azt, ami beteg, kötözzék azt, ami véres, vigyék csecsemő-, anyavédő-, cselédotthonba, ami eltévedt és meleg, puha, védőfészek után vágyik. Futótűzként küldik szét szerveiket főispánhoz, alispánhoz, polgármesterhez, paphoz, bíróhoz, ügyészhez, bankárhoz, főkapitányhoz, vasúthoz, mindenhova, hol érző szív van, vagy ha nincs, hát legyen.

És ez a tűz betér a családba is: ott lát gyermekeket, kik nincsenek megkeresztelve, férfit, nőt, kik nincsenek megesketve, apát, anyát, kik éveken át távolmaradtak az Úr asztalától, haldoklókat, kik az Úr erősege nélkül akarnak a nagy útra menni. S ezek a Priszka-lelkek összeszedik istenadta nyelvük, eszük, kezük minden képességét, művészetét, erejét és lekérlik tetejébe a jó Pásztornak, a pásztorok Pásztorának minden kegyelmét, természetfölötti erejét, segítségét... És gondolják, hogy ez a tűz nem gyújt? Hogy az Úr nem volna különös segítségével velük?

Ó, milyen hálásan veszi az a pap e Priszka-lelkeket! Hiszen elmennek oda, ahova ő el sem mehet, ahova még a szeme sem juthat el és velük mennek édes, szent, isteni szövetségben, égből szállott pünkösdi tűzzel a lelkükben a Lydiák, Tabiták, Veronikák és velük az Úr, a jó Pásztor, kinek ők segítenek megkeresni és megmenteni a veszendőbe menő halhatatlan lelkeket.

Megbecsüljük őket, mert teszik, amit férfi a legtöbbször egyáltalában meg nem tehet. És megteszik önzetlenül, kitaró, sokszor igen-igen háládatlannak látszó munkával. De hát hálátlannak látszik annak is a munkája, ki ott áll heteken, hónapokon, sőt most már éveken át a Kárpátok gerincén, hóban, sárban, hidegben, melegben és állván rendületlenül, hazát véd és szobrot kap, mert szobrot érdemel a Kárpátok őre...

Kárpátok őrei vagytok ti is, Lydiák, Tabiták, Veronikák, Priszkák.

V.

De hogy azzá legyetek, amivé igazán szívből akartok lenni, szívleljétek meg a következőket:

Mindenekelőtt kell szent, lelkes, mindent megemésztő, de az égből szállott tűz, pünkösdi lélek.

És ezt vajjon kitől várhatjátok? Csak attól, aki mondotta: Miért jöttem vajjon a földre, hacsak nem azért, hogy gyűjtsak?

Izaiás felkiált, hogy az Úr választott városában, Jeruzsálemben a szentek szentje lakozik, tehát tisztátalan annak utcáira ne lépjen. Salamon megtiltotta a ledér személyeknek, hogy Sion közelében lakjanak, mert szent a hely, ahova a frigszekevény vonult. De ime, a mi templomunk több Sion hegyének Salamon-templománál, tabernákulumunk több a szentek szentjének frigszekevényénél. Egy pap mondta, hogy életének legborzalmasabb pillanata volt, mikor templomában a tabernákulumot feltörve és a szent ostyákat a földön szétszórva találta. De hát nem a piszokban, a kloakában van az a szent ostya, ha egyszer magához vette és azután elvesztette az utat, az Urat és kloakába bukott az a Krisztus vérével megváltott halhatatlan lélek? A templom körzetében a kiválasztottak búzája között Sodoma gaz piszka égbekiált, akár a szentségtörő áldozás. Rosszabb az áruló Judásnál.

Az Oltáriszentségből kell merítened buzgó imával és gyakori áldozással a nagy szeretetet, mely érez az Úrral.

És ha ez megvan, megmenekülsz attól a kettős veszélytől is, mely szociális munkádban kísért. Veszélyben vagy, hogy keresed magadat és elveszíted magadat. Működésedben mást keresvén, elvesztheted magadat, az utcán szétszórhatod saját szentélyeid köveit, mialatt keresed, ami szét-szóródott.

Azért minél gyakrabban a tabernákulum elé!

És végül: mindezt a munkát az Úr előtt egyedül és kizárólag felelős és a lelkek pasztorációjára az egyháztól hatalommal és joghatással egyedül felruházott plebániális lelkipásztorokodással szerves, lelkes, állandó összeköttetésben kell és szabad végezned. A nő ne nyuljon olyan jogarhoz, amely neki nem dukál és plebános csak a plebános lehet.

De ha megértjük és megbecsüljük egymást és nem széthúzunk, hanem összetartunk, akkor majd a klérus, a papság is, mely sokszor ferde szemmel nézte és nézi e mozgalmakat és elsősorban a plebános lelkesedéssel kiáltja, feléjük fordulván, az Orate fratres után: Laborate sorores.

És ha egykoron az Úr előtt számolnia kell majd mindenekről, előkéri szent Pál levelét és olvassa az Úr előtt, amint következik:

Fiatalt temetnek!...

Nem azt olvasom le a koporsóról, hogy csak 22 évet élt az életből, hanem reá gondolok, hogy az Isten ennek 22 évért is odaadta a... mennyországot.

Talán azért, mert nagyon szerette!

***

Körülöttem «facipők» kopognak!

Minden koppanásnál szomorúbbak lesznek az arcok, félénkebbek a tekintetek, könnyesebbek az arcok.

Csak a gyermekek örülnek neki...

Vagy csak ők tudják, hogy nem szégyen a nyomor?

Csak önáluk nincs gúny, megszólás, hamis ítélet?

«Estote... sicut parvuli!»... legyetek olyanok, mint a kisdedek!

Isten akarta,... most is akarja!

***

Istenkáromlás ütötte meg a fülemet!

Oda nézek s «embert» látok a káromlás helyén. (Igaz... igaz! Hiszen a többi teremtmények nem káromlás helyén. (Igaz... igaz! Hiszen a többi teremtmények nem káromlolják soha sem gondviselőjüket!)

Valami karrikatura rajzolódott le előttem.

A könnyelmű emberé, aki egyik kezével békéért esdekel, a másikkal pedig megfenyegeti az eget...

***

Valaki azt mondta: «Elveszett az Isten!»

Többet is mondott.

Azt mondta: «Nincs Isten!»

Ki hiszi el neki?

Sokan,... nagyon sokan!

Hogy is hívják őket? Csak így, hogy «istentelenek».

Dermedt szivek, egy világtalan világból.

Megsajnáltam őket...

***

Kong a harang, bűg a harang, Isten hívja magához a népeket!

De kevesen jönnek!... Istenem! de kevesen értik meg a szavát!

Miért nem jönnek?

Talán nem törődik velünk az Isten?

Nem úgy,... nem úgy,... ezerszer nem úgy; hiszen az ember távozott el nagyon az... Istentől!

Csányi E. Medárd.

emberek gyanánt kérnek helyet az emberiség érzésvilágában. A germán népmonda is elvárzsolgt testvéreit keresi az erdő s mező virágai között.

Az ókor tanítóköltészeté e néhány kedves szó: «mert egykor kisfiú vagy kisleány koromban talán valami bokor, vagy virág voltam...» Vagy nem ez az enyhe alkonyi fuvallat leng felénk, ha álmodozva olvassuk a középkor rejtelmesen borzongató regéit a bűvös éjjeleken megszólaló csodafürről vagy a százsorszépről, mely szivettépően panaszkodik, ha kitépik a földből.

Az orosz és a norvég dalokban a növény még ma is érző és cselekvő élőlény.

A tudomány is csodálattal szemléli a teremtés e szebbik felét: a növényvilágot. Meg is érdemli. Amit az ősi mesék sejtelve érzett, azt a tudás valóra váltotta.

Vasat eszik, tüzet iszik a virág. Különös, de való.

A mezők zöld pázsitját vasból szőtte a Teremtő művész keze. Azokat a fonalakat, melyek a zöld színt adják mezőnek, virágnak, klorofilnak nevezte el a tudás keresztvize. A százsoros nagyítások látkörébe tartozó kis porszemek, a klorofilnak apró vasszemecskéi ott hullámanak az illatos virágok zöld leveleinek pezsgő életnedvében. Milliósámra zajlanak fel és le a növényi rostok huzalaiban. Éltetik és növelik az erdőt, mezőt, virágot.

Olyan talaj, mely vassal nem táplálhatja a mezők virágát, kopár és meddő. A kevés vastartalom mellett szintelen, fakó a növény, mint a haldokló homloka, melyről letörölni készül az élet hamvát a halál. A mezők virágkisdedeinek étlapján a vasoldatok csak az előétel szerepét játsszák. Mész, kálium, nátrium, foszfortalalások kerülnek terítékre számukra s gyökérszakácsuk oly szakértelemmel készíti el e szervetlen étkeket, hogy még az ember is megkívánja, mikor asztalát növényi ételek sokaságával tarkítja.

A virág gyökérkonyhájának művészete átdolgozza a föld élettelen, szervetlen vas-, mész-, foszfor- stb. anyagát élő, szerves, kedves szirmokká, zöld levelekké, bódító illattá. A föld élettelen termékeit a növényvilág élőlényeivé varázsolja át.

Étkezése közben a virág telhetetlen a nap tűzesőjének szürcsölésében. Kéjeleg a napsugarak özönében. Ez égi tűz olvasztja át ereiben a föld lomha anyagát hullámozó, sístergő életté. Az ég és föld csókjának gyermeke a virág.

Tudósok, tudomány! Im egy virágrejtély! Világrejtély! *Átváltozás*; égi erők, nem e földről valók! És ti szólni nem tudtok, csak csodálni! Méltán!

De megnyílik ajkatokon a tagadásnak szava az *oltár* átváltozásának

Bár értenék meg ezek a lelkek a napraforgó példáját! A nap erőszakkal fordítja fénye felé, nem a saját jószántából fordul feléje. De ha már egyszer a nap felé hajlik, akkor ki is nyitja feléje virágát.

Bár ezek a lelkek is erényné változtatnák a kényszert! Ha már *kell* ilyen állapotban élniök, éljenek szívesen és próbálják meg egyedülvalóságukban az Isten tökéletesebb szeretetét. Hány keserű magányos élet válna ezáltal boldoggá!

Ötödik csoportba tartoznak, akik ugyan *nem* kényszerűségből, de öntudatlanul élnek a liliomos életet. Vagy nemes emberi tekintetből, vagy mert arra az életre nevelődtek. Pl. a férfi, aki nem házasodik, hogy családjának támasza legyen, vagy kizárólag társadalmi hivatásának szentelhesse magát. A leány, aki annyira ragaszkodik a szülői házhoz, hogy inkább ott öregszik meg, semhogy felcserélje otthonát. Az árva gyermek, akit pici korában zárdába adtak, ott nevelődött fel, beöltözött és benn is maradt, anélkül, hogy lelkében kigyulladt volna a szüzesség szeretete. Nem megy férjhez, mert zárdában van. Nem lép ki, mert bűnnek tartja. De hogy ő Krisztus arája, arról talán sejtelve sincs.

Mind a hárman nagy erényeket gyakorolnak, de nem a szüzességben, dacára, hogy annak parancsát megtartják. Az első példaalak hőse az önteláldozásnak. A másikon ragyog a gyermeki szeretet. A harmadikban a szerzetesi engedelmség és szerzetesi fogadalmának hűséges megtartása nagy és szép erény. Szóval tündökölnék bizonyos erényekben, de más erényekben és nem a szüzességben.

Olyanok, mint aki aranyba olvasztott gyémántkővet kap. Örül az aranyának és nem sejtí, hogy gyémánt is van benne. Bár észrevennék a rejtett gyémántot is, hogy kettős lenne kincsük!

Negyedik csoportba sorozom a világfájdalmas lelkeket, akik sok szenvedés és csalódás után megválnak a világtól és Istennek szentelik életüket.

Bár ezek a többi erényben alábbvalók az előbbieknél, magában a szüzességben nagyobbak. Mert ezen lelkekben már megvan a szüzesség lényege: *Istennek és az Ő szeretetének szolgálni egyedül*. Tulajdonképpen ezeknél kezdődik az erény értelmében vett keresztény szüzesség.

Indító okuknál fogva soroztam mégis az alsóbbrendűekhez. Mert — bár most már törekszenek a szeretetre — indító okuk nem a szeretet. Dértől csapott virág, amely hervadása előtt az oltárra kívánczik. «Megtört nád» és «pislogó mécses» az ilyen lélek.

De Te, Uram, «a megtört nádat nem zúzod össze és a pislogó mécses nem oltod ki».

Az Úr szívesen fogadja ezen fáradtakat és terhelteket is, vőlegényi szeretetével egyenessé forrasztja a zúzott nádat és lánggra lobbantja

pislogó mécsesét. De egy kívántatik! Hogy a fáradt lélek ne csak «megpihenni» vágyjon Isten magányában, hanem igyekezzék a jegyesi lelkület szeretetének mindig magasabb és magasabb fokára jutni.

Negyedik csoportba, szóval már a felsőrendűekhez tartoznak azok, akik visszavonulnak vagy zárdába, vagy otthonuk magányába már életük kezdetén azért, mert nincs életbátorságuk. Félnék az élettől, az élet zajától, öklelésétől, fertőtől, kísértéseitől.

Menekülnek, mielőtt sebet kapnának és egyedül Istennek ajánlják föl életüket. Ők az *okos szűzek*, akik biztosítják olajukat, mielőtt kialudna a lámpa.

A szüzesség ezen fokán megtaláljuk már a szeretetet és az indító okban is van szeretet. Mert a lélek, összehasonlítva Istennek és a világnak bírását, az egyedüli isteni szeretet bírására tör. Összehasonlításában és döntésében azonban nem vezérli a legtökéletesebb elv. Nem annyira a szüzi szeretet kívánatossága bilincseli le. Inkább a világ szereteteinek alacsony és nem kielégítő volta riasztja vissza. Nem a szerelmes vágyával fut jegyese karjaiba, hanem odaszalad menekülve és menedéket keresve. Szóval bizonyos öntudat alatti önzésről lehetne szólni. Fél a küzdelmek-től, vágyik a megpihenés után és mert az Istenben való megpihenés jobban megfelel lelkének, mint a világgal való küzdelem: a szüzességet választja osztályrészül. Hasonló a gyermekhez, aki anyja karjaiba fut, mondva:

— Anyám, rossz fiúk játszanak odakünn, lármáznak és kövel hajigálnak. Inkább itt maradok a te karjaidban.

Bizonyára így felel az anya:

— Jöjj, én édes szerelmes gyermekem és maradj oltalmamban!

De mégis kedvesebb lehet az a gyermeke, aki így szól:

— Kedves pajtásaim játszanak odakünn, de én mégis inkább nálad maradok, mert nagyon szeretlek!

Azért a világtól elrettenő szűzek ne maradjanak tétlen pihenők magányuk oltalmában, hanem igyekezzenek eljutni a tökéletesebb szeretetre.

Nagy fokkal állnak előttük a második csoportba sorozottak: az *áldozatos szűzek*.

Akik Krisztus iránti szeretetből lemondani, áldozni óhajtanak. Szívüket akarják feláldozni, szerető emberi szívről akarnak lemondani.

Indító okuk vagy a bűnbánat, vezeklés, engesztelés szelleme, vagy a szeretet áldozatossága. Ugyanaz az ok, amely a gazdaggal eladatja mindenét, ugyanaz, amely az aszkezisnek kútforrása. Önmegtágadó, önmegtartóztató élet a vágyuk.

Az áldozatos szűzek szívében él a vágy egy megértő, nemes földi

szeretetre. Gondolatvilágukban elevenen rajzolódik az életadásnak, a gyermeknek, az otthonnak eszménye. Vágyótehetségük kívánja a szerető földi szívet.

És hősi aktussal mégis minderről szívesen lemondanak Jézus Krisztus szeretetéért, hogy szeretetben Ővé legyenek egyedül.

Vágyukat, ösztöneiket hősi akarattal fegyelmezik. Gondolatvilágukból kitörülnek a földi szeretetről festett képeket és elűzik, mint a multnak kísértését. Érzelmek uralkodnak és igyekeznek az emberitől eltérve magasba irányítani.

Lelkükön talán rajta van a lemondásuk és feláldozásuk borúja, de Krisztusért örömmel viselik ezt a felleget. Talán szenvednek is áldozatuk súlya alatt, de boldogok, hogy Jézus szeretetéért bensőleg szenvedhetnek.

Mindenesetre magas fok és nagy tökéletesség, mert okában és lényegében szeretet, de mégsem a legtökéletesebb szeretet. Azonban erről a fokról már könnyű átlépni a legelső csoportba.

Hasonlítom e lelkeket a menyasszonyhoz, ki legkedvesebb rózsáját leszakítja vőlegényének. Fáj érte a szíve, de mégis leszakítja, sőt boldog, hogy áldozatával kimutathatja szeretetét. Tökéletesebben szeret azonban az a menyasszony, aki vőlegénye jelenlétében elragadtatva szívtől, meg se látja a rózsza szépségét és ha azt leszakítva odanyújtja, nem fáj a szíve, mert vőlegénye annyira lefoglalja, hogy nem is gondol a rózsára.

A legelső, a legfelső fokba tartoznak az «Énekek-Énekének» szerelmes arái, akik elragadtatnak vőlegényük karjában. Lelkük betelik Jézussal, szívük egyesül Istennel szeretetben. Nem áldoznak és nem mondanak le, mert azt nyerték meg, amire vágytak és másra nem is vágnak.

Ha a gyermek egyes osztályzatot kap, lehet-e azt mondani, hogy most feláldozta a szép kettős osztályzatot, mert abban ugyanakkor nem lehet része? Vagy ha a koldus aranyat kap, áldozatot hozott azáltal, hogy nem kapta meg a neki járó garast? Garast tényleg nem kap, csak aranyat. Vagy sirhat-e a kertész akkor, amikor beoltott gyümölcsfája nemes és izes gyümölcsöt hoz a vadtermés helyett? Siratni fogja a vadalmákat, mondván: most nincs egy vadalmám sem, csak csupa nemes? Végül a vőlegény, ki megnyeri a rég szeretett egyénnek szívet, gondolhat-e arra, hogy most minden másról le kell mondani?

Jézus Krisztusnak az a nagy, tökéletes, boldogító és mindent betöltő szeretete, melyet Salamon az «Énekek-Énekében» a jegyes szerelmének nevez, nem beszélhet sem lemondás-, sem áldozatról, csak végtelen nagy boldogságról és a tiszta örömeik teljességéről. Az megérzi előzét a túlvilági Istennel való egyesülésnek, annak a boldogságnak, melyet szem nem látott, fül nem hallott, emberi szív el nem képzelhet.

És emberi toll le nem írhatja, azért a keresztény szüzesség eme tökéletességénél gyarló írásom is pontot tesz.

Ez a szüzesség pszichológiájának fénypontja, ezek a jegyesi lelkületű, vagy másképen: *boldog szüzek*.

A hármias fokozatúak óvatosságból, előrelátásból, egyszóval *okosságból*, a második csoportbeliek *áldozatosságból* és a legelsőek *boldogságból* szüzei az égi Jegyesnek.

Ezt a legelső fokot látjuk mindenekfölött a szent Szűzben és utána Ágnesban, Teréziában, Rózában és a kereszténység szüzi szenteinek, szüzi *papságának és szerzetességének* egész légiójában. Életük valóságos regény, a földet éggel összekötő szent szeretet regénye és ezen szent életek olvasásánál a szeretetet, annak keletkezését, fokozódását, tulajdonosságait, megnyilvánulásait és elragadtatásait keressük, ne pedig a külső csodálatos körülményeket.

Pontot ígértem már sorokkal előbb, de nem tudok pontot tenni a magam gyöngge tollával, annyira elragadó és fenséges a keresztény szüzesség eszménye, hogy méltóbb tollal kell befejezést adnom. Szent Pál tollához folyamodom. A szüzi lelkület lényegét röviden kifejezi a korintusiakhoz intézett első levelében e két mondattal: «Aki nőtlen, annak arra van gondja, ami az Úré, hogyan tessék Istennek»... «És a férj nélküli asszony és szüz arra gondol, ami az Úré, hogy szent legyen testben és lélekben». (VII. fej. 32, 34.)

Blaskó Mária.

«Dilexi decorem domus tuae!»

HRI EGYSZER Svájcban utazott, az jól fog emlékezni a virágpompás városokra (Lausanne), utakra és terekre, hol a szebbnél-szebb virágok úgyszólván föl vannak raktározva, az átutazó idegenek gyönyörűségére. Ha megnézte például a fővárosnak, Bernnek virágos tereit, friss színekkel ékeskedő erkélyeit, terrászeit, renaissance stílusban épített virágos kútait s aztán bemegy a berni főtemplomba, a csupasz falak láttára csaknem kénytelen fölkiáltani:

— Istenem, de rideg a templom virágdísz nélkül! Mennyivel barátságosabbak volnának e komor falak virágokkal fölkesztve!

Most egy kissé beszéljessünk arról, hogy a templomok díszítésére szánt virágokat hogyan lehet legcélszerűbben elhelyezni?

Azt már pleonazmus ismételni, hogy az *oltárok* csupaszok virágdísz nélkül; tehát ne sajnáljuk a csekély költséget az oltárok ékesítésére.

A hívő lélek megújul, ha a virágpompában uszó oltárra tekint.

A virágos oltár a kedélyünkre is jótékonyan hat s emelkedett kedélyünk — főleg most, háború idején — kivezet bennünket a kálvária borongós útjáról s aggályoskodás helyett minden jó és nemes dolog elkövetésére képesít.

Ha *Mária-oltár* is van a templomban, ezt az oltárt «eo ipso» még inkább kell virágdíszbe öltöztetnünk. Ezen oltárok előtt nagy hatással alkalmazhatjuk a *virágvedreket* is. Ha örökmécses ég a Mária-oltár előtt, akkor a virágvedreket a mécses két oldalán helyezhetjük el, vagy úgy kombináljuk a dolgot, hogy a mécses a virágveder koronája legyen. Ha pedig nincs örök mécses az oltárnak, a mécses helyét pótolhatja egy pompás virágveder.

Ennek az esztetikus dolognak más nevei: *virágcsillár*, ha ragyogó üvegprizmák az alkatrészei, melyek a napfényben szivárványszínekkel tündökölnék; vagy *virágampolna*, ha karcsú alakjával kelti föl figyelmünket.

A virágveder tehát különféle alakú és matériájú *virágkosár*, melyben élővirágok vannak (ámpolna virág, függővirág), melyek ágai a virágvederből lecsüngenek s ha elég dúsak, a virágkosarat teljesen elborítják.

Hogy milyen szép az ilyen lecsüngő növény, tapasztalhatjuk a természetben is.

A meredek sziklák falát (most sok helyütt vérrózsák!) igen gyakran szép csüngő virág lombzatai díszítik. Ilyen hazánkban a *Campanula crassipes* a Kazánvölgyében, továbbá a *Linaria Cymbalaria*, mely Fiume tunneljét ékíti.

Virágvederben jó hatást kelt a *Petunia* és *Fuchsia* különböző fajtája, a *Galeobdolon Luteum* s a *Thunbergia alata*.

Zárt virágkosárba helyezhetők: a *Saxifraga Sarmentosa*, *Fragaria Indica*, *Tradescantia Guyanensis*, *Pelargonium Peltatum*, *Achimenes Cupreata*, *Cereus Flabelliformis*, *Cordyline Vivipara*, *Disandra Prostrata*, a tarkalevelű *Borostyán*, stb.

A virágvedret persze szabályszerűen kell gondozni, hogy a víz lefolyhasson s a növény kellő világosságot kapjon. Azért ajánlatos a virágvedreket úgy szerkeszteni, hogy öntözéskor — mint az öröklámpát — könnyen lehúzhassuk; azért legjobb keréken szaladó zsinórra függeszteni.

A virágveder kosarába bádogbélést is tehetünk, vagy a dús lombzatú növényt cserepestől tehetjük a virágkosárba. Arra vigyáznunk kell, hogy a bádogedény vizét ne hagyjuk megsavanyodni.

A virágvederbe szánt virágnak dús lombzatúnak kell lenni, óvakodjunk azonban a tarka-barkaságtól, mely a hely méltóságával és szentségével ellenkezik. (A ruházatban is!)

Egy-egy szobor előtt a virágokat *lépcsőzetes állványon*, vagy egyszerű virágasztalon is elhelyezhetjük.

Pálmáknak, vagy más lombos növényeknek elhelyezésére kisebb szoborállványyszerű asztalkákat is használhatunk.

Végül megemlíthetjük a *virágvédő rácsokat*, meg a *virágcserep-tartókat*. A virágvédő rácsok elhelyezhetők az ablakok alján s telirakjuk őket szép virágokkal. A cserep-tartók szobrok és képek mellett a falra függeszthetők.

Igen szép dolog az, ha a templom építése esztétikai érzékre vall és a hívő lelkéből esztétikai gyönyörűséget vált ki. Máskor is kellett igyekeznünk Isten házába, de különösen most — a világháború dühöngése alatt — egyenesen oda vagyunk utalva. Hogy tehát az Isten házában magunkat külsőleg is kellemesen érezzük, élővirággal minél izléesesebben díszítsük föl templomainkat!

Deák Antal.

OLTÁREGYLETI ÉLET.

Hirdetmény. Az *Örökimádás* lapnak egy névtelen *Maecenása* 500 koronát bocsájtott lapunk rendelkezésére egy *eucharisztikus tárgyú elbeszélés jutalmazására*. Ezen öszszeknek birtokában alulírott ezennel pályázatot hirdet egy — lapunk 1918. évi folyamában havonként mintegy három nyomtatott oldal terjedelmében közlendő — *eucharisztikus levegőjű elbeszélésre*. *Első díj: 300, második: 200 korona*. A pályaművek fölött egy *ecclra alakítandó bizottság fog ítélni*. A pályaművek idegen írással írva, a szerző nevét rejtő jeligés boríték kíséretében 1917 október 31-ig alábbi címre küldendők: *Horváth Rezső szerkesztő, Budapest, IX., Üllői-út 77. sz.*

*

Budapesti Országos Központ. *Májusi ájtatosság.* Az *Örökimádás-*

templomban minden este 1/46 órakor rövid szentbeszéd, litánia és szent-séges áldás.

Május 2-án: *Virgo Reparatrix* ünnepén reggel 7 órakor a kongregációk közös szentáldozást tartanak.

D. e. 9 órakor ünnepi nagy mise; d. u. 1/46 órakor szentbeszéd, melyet követ a felajánlás megújítása és ünnepélyes áldás. A kongregáció kötelékébe tartozó leányok ez alkalommal szokás szerint fehér ruhában jelennek meg.

Május 14-én: D. u. 4 órakor választmányi ülés.

Május 21-én: D. u. 4 órakor a terjesztőnők ülése.

Az Oltáregyesület kiállítása június 6-án d. u. 4 órakor fog megnyitni.

A kiállítás a közönség számára

nyitva áll június 7-én és 8-án d. e. 10 órától este 5-ig.

Június 7-én Úrnapján kezdődik meg az Örökimadás-templomban az Eucharisztikus Triduum a gyakori szentáldozás terjesztésére. 8-án és 9-én reggel 7 órakor ünnepélyes szentmise; mindhárom napon délután 1/46 órakor szentbeszéd és ünnepies áldás. 10-én, vasárnap reggel 7 órakor szentmise közös szentáldozással; d. u. 1/46 órakor záróájtatosság körmenettel, Te Deummal és áldással.

*

Választmányi ülés. A Budapesti Országos Központi Oltáregyesület április 16-án d. u. 4 órakor tartott választmányi ülésén jelen voltak: Kanter Károly praelatus-kanonok, országos igazgató, dr. Mészáros János m. kir. udvari és várplébános, ügyvezető igazgató, özv. örgróf Pallavicini Edéné elnöknő, a Mária Reparatrix-zárda főnöknője mint társelnöknő, Kiss Aladárné alelnöknő, a zárdatitkárként mint jegyzőkönyvvezető, Cziráky Lujza grófnő, Kócsy Jánosné v. tagok és Horváth Rezső szerkesztő, lelkész.

Országos igazgató az ülés kezdetén özv. Tömöry Károlyné haláláról emlékezik meg. Tömöryné ékesen szóló tettekkel véste be nevét az Oltáregyesület annaleséibe és az Élet könyvébe. Az Oltáregyesület buzgó imái kísérjék őt az örökkévalóságba.

Országos igazgató jelenti, hogy özv. örgróf Pallavicini Edéné és Zichy Livia grófnő szentmiseala-

pítványt tettek. Az erről szóló alapító oklevelek jóváhagyással ellátva a főgyűházmegyei hatóságtól visszaérkeztek.

A rozsnyói Oltáregyesület okmányokat kér a központtól, kéri egyszermind az Oltáregyesületi bucsúk lajstromát. Sajnálatra azonban a központ okmányokkal ezidőszert nem rendelkezik, a bucsúk lajstromát azonban haladéktalanul ki fogja nyomatni.

Országos igazgató a következőkben jelentést tesz a pozsonyi Oltáregyesületnek a központba beérkezett kimutatásáról. Előadja továbbá, hogy azerdélyiszegénytemplomokszámára szerelvényeket küldtek: A kir. udvari várplébánia: 6 fehér, 1 fekete és 1 zöld kazulát a hozzávaló kellékekkel, 2 antipendiumot, 2 oltárpárnát, 2 himzést oltárpárnához. Özv. gróf Korniss Miklósné: 1 fekete kazulát a hozzá tartozó szerelvényekkel. A Pazmaneum papnevelő-intézet pedig egy vörös kazulát a hozzávalókkal.

Tanácskozás tárgyává tette tettezenfelül a májushavi program és az Oltáregyesület ezidei kiállítás. A kiállítás június hó 6-án nyílik meg és 8-án este 5 óráig marad nyitva.

Dr. Mészáros János ügyvezető-igazgató jelentést tesz a szükségképzés-mozgalom eddig elért eredményeiről. Szóló az Oltáregyesület választmányából Kiss Aladárné kérte az ideiglenes bizottságba. A bíboros-hercegprímás a budapesti plébánosok értekezletén a mozgalom céljaira 3000 koronát adományozott.

Ügyvezető-igazgató jelenti, hogy az első ilyen szükségképpén a Lágymányoson május derekán fog megnyílni, amit a választmány élénk örömmel vesz tudomásul.

Országos igazgató amájusi választmányi ülés napját május 14-re tűzi ki.

*

Dr. Vass József p. kamarás, a Pesti Szent Imre Kollégium igazgatója az Örökimádás-templomban március hó három utolsó napján kizárólag férfiak részére konferencia beszédekkel tartott. És a férfiközönség várakozáson felül szép számban látogatta mindhárom estén a kedves templomot, a nagyszabású konferenciákat és ostromolta a gyóntatószékeket. Az Oltáregyesület elnöksége ily konferenciák tartását a jövőben is nagybőjti programjába veszi.

*

Mozi. Virágvasárnap estéjén ismét épületes és hatásos mozielőadás tartott az oltáregyesületi hadikórház tágas emeleti termében. Ezúttal a keresztút 14 állomása és a passió lett a hadikórház sebesült katonái előtt bemutatva.

*

Április 15-én tartotta az Oltáregyesület közös istentiszteletét. Ez alkalommal az oltáregyesületi szentmisét dr. Bauer Antal zágrábi érsek mondotta. Az egyházfejedelem dr. Premus Domonkos püspök, zágrábi nagyprépost, vránai perjel kíséretében érkezett és szentmise után látó-

gatást tett az Oltáregyesület hadikórházában.

*

Első szentáldozás. Fehérvasárnapon a Oltáregyesület házi kápolnájában négy gyermeket ölelt keblére az Úr Jézus, köztük egy négyéves leánykát, a kis Kreutz Katuskát. Mind a négyen katonák gyermekei és Kreutz Katuska atyja az oltáregyesületi hadikórház tagja.

A fölötte kedves és felejthetetlen szép napon d. e. 1/29 órakor dr. Szuchy Béla p. kamarás, ny. katonai akadémiai tanár szentmisét és evangélium után hatásos és maradandó emlékű alkalmi beszédet mondott. Szentmise alatt az Oltáregyesület hadikórházában kezelt sebesült katonákból alakult dalárda énekelt.

*

Lelkigyakorlatok Besztercebányán. A besztercebányai oltáregyesület tagjai számára március 25.—március 29-ikéig Guszich Lajos missziós atya tartott lelkigyakorlatot. A helybeli irgalmas nővérek díszterme naponta telve volt egyesületi tagokkal, kik nagy buzgalommal hallgatták a vezető atya remek beszédeit.

*

A bécsi központi főoltáregyesület kiállítása. Április 14-én nyitotta meg a bécsi bíboros-érsek Bécs metropolis főoltáregyesületének kiállítását a Lobkovitz hercegi palota gyönyörű termeiben. Az oltáregyesület egyházi elnöke Schöpffeithner kanonok, világi elnöke Thurn gróf-

nő; a választmánnyal és terjesztőnőkkel egyetemben hallgatták a bíboros mély gondolatú és bensőséges szavait, melyekkel az oltár-egyesületi munka elsőrangú becsét bizonyította és magas elismerésének kifejezésével az idej kiállítását megnyitotta.

Mint mindenütt, úgy itt is a háború szűkebb keretbe szorította az oltár-egyesület kiállítását. A sokoldalú háborús nyomor, a tábori egyházi szükségletekről és az ellenségtől vagy hadi operációktól feldőlt templomok rögtön segélyezéséről való gondoskodás nem engedi meg, hogy az oltár-egyesület munkái, ajándékai megérjék a kiállítást.

A fchérneműk tették ki az anyag java részét. Kazula körülbelül 50 drb volt, közöttük egy ókeresztény stylusú. Szentédények alig voltak, hanem régieket nagyszámmal megrenováltattak.

Általában véve nemes izlésről beszélt minden kiállított egyházi ruha. Különösen kellemesen lepett meg a nagy változatosság a díszítésekben, kézimunkák tonusában, látszik, hogy lélekkel készítették, ami számúzi a gyárias egyformaság produktumait. 20 fillér belépti díj fizetendő. A kasszánál árúsítják a híres Flemmich-cég katalógusát.

Annyival tartozom krónikás szerepem hűségének, hogy azt is feljegyezzem, hogy a bécsi oltár-egyesület távolról sem mozog olyan nagy keretekben s dolgozik olyan nagy apparátussal, mint a budapesti országos központ, mely saját házában tartja kiállításait. *Dr. T. J.*

A Pozsonyi Oltár-egyesület minap küldötte be 56. évi kimutatását. Az egyesület 1916. évi bevételei 4581.95 koronát, kiadásai pedig 3557.09 koronát tesznek ki. Pénztári maradvány 1024.86 korona.

A Pozsonyi Oltár-egyesület a f. évi május 6., 7. és 8. napjain tartandó kiállításon 191 darab egyházi szerelvényvel és tárggyal szerepel és pedig:

I. Templomi szerelvények: 6 vécsernyepalást, 25 miseruha, 3 szentségkendő, 3 stóla, 6 bursa, 2 ministráns-öltöny, 2 sekrestyés-ruha.

II. Szentédények és szerek: 1 szentségmutató, 1 kehely, 1 füstölő tömjéntartóval, 1 beteglátogató patena és olajtartó, 2 Missale Deunctorum.

III. Fehérnemű: 4 miseing, 3 karing, 3 ministránsing, 1 oltári kendő, 6 antipendium, 17 vállkendő, 20 corporale, 28 kehelykendő, 34 lavabokendő, 23 palla, 3 öv.

Eme szerelvényekkel az egyesület segélyezett összesen 21 Esztergomfőegyházmegyei templomot, illetve kápolnát, egy győregyházmegyei és egy szepesegyházmegyei templomot. Boszniába, «Mariastern»-be 1 fehér kazulát, 1 szentségkendőt, 1 miseinget, 1 oltárkendőt, 1 antipendiumot és 3 vállkendőt, Németországba a Bruchsal-i missziósatyáknak 1 kelyhet, 1 fehér- és 1 zöldkazulát és, a harcterre 1 tábori kápolnát küldött. E beszélő számok és ez az ékesenszóló eredmény méltó a Pozsonyi Oltár-egyesület nagy multjához.

